
Mahadevatapashcharyavarnanam

మహాదేవతపశ్చర్యావర్ణనమ్

Document Information

Text title : Mahadevatapashcharyavarnanam

File name : mahAdevatapashcharyAvarNanam.itx

Category : shiva, shivarahasya

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | IshAkhyah dvAdashamAMshaH | adhyAyaH 8

mahAdevatapashcharyA | 1-68 ||

Latest update : December 28, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

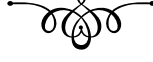
Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 28, 2024

sanskritdocuments.org

మహాదేవతపశ్చర్యావర్ణనమ్

(శివరహస్యాన్తర్గతే ఈశాఖ్యే)

స్కన్ద ఉవాచ ।

తదా బ్రహ్మ హరిశ్చైవ సదక్షో వాసవః సురాః ।

సత్వా స్తుత్వా మహాదేవం యయుర్లోకాన్ సురాస్తదా ॥ ౧॥

మహాదేవోఽపి విశ్వాత్మా బ్రహ్మణా పరిసన్వితః ।

జగామ గణవృన్దైశ్చ నన్దినా విశ్వనన్దినా ॥ ౨॥

గణానాం గర్జన్తైశ్చైవ భేరీపటహగోముఖైః ।

కాహలైః శఙ్ఖగోశ్చక్రైర్నదదీభిః గణవక్త్రతః ॥ ౩॥

నానాఛత్ర ధరైరవ్యైశ్చామరాసక్తపాణిభిః ।

గణైస్త్రిః కేతుహస్తైశ్చ చన్ద్రస్ఫాటికనిర్మలైః ॥ ౪॥

భస్మభూషితస్ర్వాక్షైర్గణైర్వరుణోపమైః ।

వృషారూఢో మహాదేవః కోటిత్రయగణావృతః ॥ ౫॥

సత్యా వియోగదుఃఖేన తపస్తప్తం మనో దధే ।

జగామ మన్దిరే తత్ర నానాద్రుమ విరాజితే ॥ ౬॥

చమ్పకాశోకపున్నాగబకులైః సమలఙ్కృతే ।

సాలతాలతమాలధ్యే అఙ్గోలకదలీయుతే ॥ ౭॥

కపిత్థపూగహిన్తాలరసాలపనసావృతే ।

పారిజాతకసమ్పూర్ణే నానాపక్షివిరాజితే ॥ ౮॥

పుష్పగుచ్ఛైకసుభగమిలద్భృంగులకూలే ।

పరభృత్సున్దరగిరా పల్లవోల్లాసిమారుతే ॥ ౯॥

సృత్యన్మయూరకేకాభిర్నదన్నత్యూహశోభితే ।

హంసక్రేజ్కారసరసిసారసైః సమలఙ్కృతే ॥ ౧౦॥

పుల్లహల్లకపద్మానినీతోత్పల సుకౌముదైః ।
 కదమ్బమజ్జారీలోలస్తవత్పుష్పరజోవృతే ॥ ౧౧॥
 గలన్మధుస్తవాలోలశాఖాన్దోలితమారుతే ।
 భ్రువత్సారజమాతజ్గ సజ్జరితమహాద్రుమే ॥ ౧౨॥
 ఉత్పచ్చచమరీసజ్జే సరఘాడ్డినసజ్కులే ।
 కస్తూరికామృగభ్రామ్యధన్ధవాహైకసుందరే ॥ ౧౩॥
 కపోతగలహుజ్కారై గోలాజ్జుతోత్థహుజ్కుతే ।
 వానరోదరసమ్బద్ధస్తన్ధయకుతూహలే ॥ ౧౪॥
 శాఖాశీఢేషు సంలీన శశివక్త్రకణాదరే ।
 సపక్షపక్షివిక్షేపైః పక్షిపోతైశ్చ భాసురే ॥ ౧౫॥
 ఖరోరునఖరోత్కీర్ణలిజ్జాపీక్షణవానరే ।
 నైకధాతుశతైశ్చిత్రే విచిత్రకుసుమోజ్జ్వలే ॥ ౧౬॥
 శాఖాశతసహస్రాఢ్యే దవధూమసమాకులే ।
 కదమ్బకదలీపుష్పవనాన్దోలనసుందరే ॥ ౧౭॥
 గిరిమస్తకసంస్రావినిర్ధరప్రవిరాజితే ।
 పల్వలోదతటాస్తస్థగుల్మవల్లీగృహైర్యుతే ॥ ౧౮॥
 పుల్లవల్లీమహావల్లీగుచ్ఛహల్లీస(ష)శోభితే ।
 వేణుసజ్జరణోత్పన్నహవ్యవాహశిఖావృతే ॥ ౧౯॥
 వేణుక్రీజ్కారబహులే ఝల్లీగణవినాదితే ।
 హల్లీస(ష)లాస్యం కుర్వద్భిర్ద్రుమహస్తైః పరస్పరమ్ ॥ ౨౦॥
 మాతజ్గబృంహితరవైః కోలఘర్షరనిఃస్వనైః ।
 ఘర్షరస్తాలపత్రాణాం నారికేలైశ్చ శోభితే ॥ ౨౧॥
 తద్భూతపత్రసల్లాన పక్వనారేలతాలకైః ।
 సమావృతా సా భూర్భూతి మాతజ్గమదపజ్కీలా ॥ ౨౨॥
 విమలస్వాదుపానీయైర్నైకప్రసవజైర్యుతే ।
 నిరూఢశషపసమూర్మభూభాగసమలజ్కుతే ॥ ౨౩॥
 వనగోరససన్నప్తశిలాతల విరాజితే ।

స్నిగ్ధవర్ణమహామూలసటావటవిరాజితే || ౨౪||

మన్దం చ తత్ర గణపైర్మహాదేవో వృషాస్థితః ।
మహాదేవస్య దేవస్య శక్కురస్యామితాత్మనః || ౨౫||

దీప్తమాద్యతనం తత్ర హైమం మణివిభూషితమ్ ।
హేమప్రాకార సంయుక్తం మణితోరణమణ్ణితమ్ || ౨౬||

స్ఫాటికైః సువిచిత్రైశ్చ గోపురైశ్చ సమన్వితమ్ ।
సహ్మసనైర్మణిమయైః శుభాస్తరమసంయుతైః || ౨౭||

రమ్యాదర్కగృహైశ్చిత్రైశ్చిత్రరక్తవిచిత్రైః
వృక్షపాషాణఫలకైశ్చిత్రైః సౌధభూషితైః || ౨౮||

వితానతానితైశ్చిత్రైర్దివ్యాస్తరణికావృతే ।
పద్మరాగైః పుష్పరాగైర్నిలవైడూర్యనిర్మితైః || ౨౯||

గోమేదవజ్రముక్తాచ్ఛవిద్రుమైశ్చ విరాజితైః ।
మణ్ణితైః పుష్పమాలాఢ్యైర్ధూపదీపసమావృతైః || ౩౦||

ప్రమథైరావృతే తత్ర వేణు వీణాబజనాదితే ।
ఝల్లరీశఙ్ఖపటహభేరీగోముఖడిడ్డిమైః || ౩౧||

సిద్ధదేవర్షిగన్ధర్వైర్బ్రహ్మన్ద్రాద్యమరైర్వృతైః ।
కిమ్పురుషైస్తథా నాగైరప్సరోగణసేవితైః || ౩౨||

గాయద్గన్ధర్వనికరైర్వీణాతస్త్రీవిరాజితైః(వినాదితైః) ।
మన్దారైశ్చారుశిఖరైరుపేతం శక్కురస్తదా || ౩౩||

దృష్ట్వా న హర్షమాపాథ మహాదేవో మహేశ్వరః ।
తదా రుద్రగజైః సార్థం నిశశ్వాస ముహుర్ముహుః || ౩౪||

రుద్ధాహిరాడివాస్వస్థః స్థాణుః స్థాణురివ స్థితః ।
తదా సతీవియోగార్తో బభూవాతీవ విహ్వలః || ౩౫||

దృష్ట్వా చన్ద్రమనం రాత్రౌ ఘల్లమల్లీగణానిలమ్ ।
జిఘత్సాన్మమహాసర్పపారణాం వ్యధధాధరః || ౩౬||

వినిశ్చనన్ తదా దేవస్తపస్వేవ మనో దధే ।
విధాయ స్వాత్మనాత్మానం భస్మరూషితవిగ్రహః || ౩౭||

త్రిపుణ్ణావిలసద్భాలో రుద్రాక్షాఙ్గదకఙ్కణః ।

జటిలాలకసన్మౌలిపిశ్చజీతగిరిప్రభః ॥ ౩౮॥

ప్రభావిభాసిసోమార్కః సుందరామలవిగ్రహః ।

సోమ ధామవృతోత్తంసో మహాదేవో మహేశ్వరః ॥ ౩౯॥

ఉత్పల్లపుణ్డరీకాభముఖమణ్డలభాసురః ।

భాలానలానిలాలోల నేత్రాఙ్గాలసపక్షకః ॥ ౪౦॥

ఉద్యద్భానుప్రభా భాసివామలోచనసుందరః ।

పూర్వపుణ్యసుధాధామమణ్డలోత్తుఙ్గదక్షధృక్ ॥ ౪౧॥

చామేయకలికోద్ధామనాసాపుటవిరాజితః ।

బిమ్బప్రభావధిక్కారిరదచ్చదవిశోభితః ॥ ౪౨॥

స్వచ్ఛాదర్శకపోలోద్యత్ప్రభాభాసితదిక్షతిః ।

నాగకుణ్డల బిభ్రాజత్కర్ణావర్తవిశోభితః ॥ ౪౩॥

శమ్భాభకణ్ణగరల కీలాలితకన్ధరః ।

కరిశుణ్డాభవృత్తోరుబాహుదణ్డవిరాజితః ॥ ౪౪॥

చతుర్దశోరుభవనస్థానాయితమహోదరః ।

వృత్తగమ్భీరసుభగనాభీకూపవిరాజితః ॥ ౪౫॥

త్రివలీలలితోదారమృగేన్ద్రసమసత్కటిః ।

వ్యాఘ్రచర్మపరీధానః కృత్తివాసా మహేశ్వరః ॥ ౪౬॥

రమ్భావృత్తోరుస్నిగ్ధోరు రుక్మదణ్డపదద్వయః ।

పాదపద్మయుగాలీఢవ్యాలీమణ్డరేఖాత్మకః ॥ ౪౭॥

నాగహరో మహాదేవస్త్యక్త్వా చాయుధముత్తమమ్ ।

మృగగజ్జో పరిత్యజ్య వటోరువిటపాస్తృతే ॥ ౪౮॥

భూతలేఽజిన సంస్తీరే వ్యాపూజిన విరాజితే ।

యోగపట్టాభిరామేణ పాదావాబధ్య చాన్యతః ॥ ౪౯॥

భస్మాఙ్గరాగసుభగదేహకాంతివిరాజితః ।

నాసాగ్రన్యస్తనయనో భగనేత్రనిపాతనః ॥ ౫౦॥

ఉగ్రోఽప్యంవ్యగ్రమనసా ఇన్ద్రియాణ్యథ సంహరన్ ।

విశ్వతః పరమేశానః రుద్రో విశ్వాధికః ప్రభుః ॥ ౫౧॥

ఆత్మానమాత్మనా ధ్యాయన్ బాహ్యవ్యాపారవర్జితః
తమసః పరమం సాక్షాత్ బ్రహ్మ తన్నిర్గుణం పరమ్ ।
చతుర్థం శివమద్వైతం పూర్ణాత్పూర్ణతరం శివం
విశ్వతశ్చక్షుషం దేవం విశ్వతోముఖమీశ్వరమ్ ॥ ౫౨॥

సర్వేన్ద్రియగుణాతీతం సర్వేన్ద్రియవివర్జితమ్ ।
ఆకాశకోశం విశ్వేశం చేతనానాం చ చేతనమ్ ॥ ౫౩॥

నిరంజనం శివం నిత్యం వ్యాప్యవ్యాపకవర్జితమ్ ।
భూతం భవ్యం భవిష్యచ్చ యద్భావ్యమభయం పరమ్ ॥ ౫౪॥

పరాత్పరం సాక్షిణం చ విశ్వస్మాదుత్తరోత్తరమ్ ।
అమృతం పరమం ధామ సీమా పుచ్చప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౫౫॥

ఋతం సత్యం పరం ధామ వృద్ధం బ్రహ్మ సనాతనమ్ ।
అణోరణుం మహాంతం తమీశానం విశ్వతోముఖమ్ ॥ ౫౬॥

పురీశయం గుహాసంస్థం అవస్థాతీతమీశ్వరమ్ ।
శాశ్వతం ద్రువమక్షయ్యం క్షరాక్షరవిలక్షణమ్ ॥ ౫౭॥

అపాణిపాదజఘనమచక్షుర్భ్రాణమీశ్వరమ్ ।
అనక్షిప్రాణరసనం సర్వేన్ద్రియగుణాతిగమ్ ॥ ౫౮॥

శాశ్వతం శాంతగమ్భీరవేద్యం వేద్యవివర్జితమ్ ।
రసం పరం హరం తారం ప్రణవం నాదబోధితమ్ ॥ ౫౯॥

యోగసాంఖ్యదురాపం తం సర్వాత్మానం గుణాతిగమ్ ।
వేదవేదాంతసంవేద్యం విశ్వాత్మానం సనాతనమ్ ॥ ౬౦॥

భావాభావైకరహితం హృదయం శరణం శివమ్ ।
ప్రత్యగ్భృశ్యమనోపమ్యం సర్వదృక్సర్వహృద్గతమ్ ॥ ౬౧॥

వేదవేద్యం నతద్వేద్యమభేద్యం ద్వైతవర్జితమ్ ।
ఆనందం వ్యాపకం బోధం సర్వవైతన్యబోధదమ్ ॥ ౬౨॥

బహురూపమరూపం చ చిద్భనం భానభానకమ్ ।
శివం తురీయమద్వైతం సర్వాంతర్యామినం హరమ్ ॥ ౬౩॥

విశ్వాత్మానం విశ్వరూపం వృత్తివాగ్రూపవర్జితమ్ ।

సూక్ష్మం సూక్ష్మప్రతీకాశం వాచ్యవాచకవర్జితమ్ || ౬౪ ||

న దివ్యం నాన్తరిక్షం చ వేదాశ్రమవివర్జితమ్ ।
ఆనందరూపమమృతం సదైకరసమద్వయమ్ || ౬౫ ||

అఖణ్డైకరసం దేవః స్వాత్మానం స్వాత్మని స్థితమ్ ।
నిశ్చలస్థాణువత్స్థాణురతిష్ఠద్గణనేవితః || ౬౬ ||
దశసాహస్రమబ్దానాం ఏవం తేపే తపో హరః || ౬౭ ||

కుమార ఉవాచ ।

స్వాత్మానమానందమఖణ్డబోధం
వేదాన్తసారం పరమేశ్వరం తదా ।
స్వాత్మానమాలోక్య సనాతనం శివం
న వేద కిణ్వాన్యదపీశ్వరస్తదా || ౬౮ ||

|| ఇతి శివరహస్యాన్తర్గతే సుబ్రహ్మణ్యప్రోక్తం మహాదేవతపశ్చర్యావర్ణనం సమూర్ణమ్ ||
- || శ్రీశివరహస్యమ్ । ఈశాఖ్యః ద్వాదశమాంశః । అధ్యాయః ౮ మహాదేవతపశ్చర్యా
। ౧-౬౮ ||

- .. shrIshivarahasyam . IshAkhyH dvAdashamAMshaH . adhyAyaH 8 mahAdevatapashcharyA
. 1-68 ..

Notes:

Śiva శివ departs from the scene of the Dakṣādhvara దక్షాధ్వర along with His gaṇa-s గణాః
et al and finds a suitable place where He settles into deep yogic meditation performing tapaḥ
తపః for a very long time.

Proofread by Ruma Dewan

Mahadevatapashcharyavarnanam
pdf was typeset on December 28, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

